

та нѣма за какво да ходи да тѣрси намъ-дѣ-си кал-пакъ и жито и тѣхъ като ги притури при чифта обуца, — всичко това да даде за кожуха. Той направо продава обущата за пари и съ тѣзи пари си купува кожухъ; а кожухарина съ тѣзи пари ще си купи храна, може би, пакъ въ сѣщото село. Вий виждате, че тукъ на кундурадгията сѣ дали кожухъ не паритѣ а обущата, и кожухарина като получилъ паритѣ, не са задоволилъ съ това, но ги далъ за храна. И тѣй паритѣ само си минаватъ отъ рѣка на рѣка, и слѣдъ нѣколко врѣме тѣзи сѣщитѣ пари които кундурадгията е далъ за кожуха, могатъ пакъ да са вѣржатъ у него, именно ако този человекъ отъ когото кожухарина си е купилъ храна, съ сѣщитѣ купи отъ кундурадгията обуца.

Ясно е че тука паритѣ никому нищо не сѣ придали и селото не е станало по богато отъ това че е измислило пари, ами само захвѣнало по лесно да прави размѣна.

Но мени може да ми кажатъ: какъ тѣй отъ паритѣ не са е прибавило нищо? Ами ако нѣкой намѣри пари, на ли той може съ тѣхъ да си купи и храна и дрѣхи — значи и отъ паритѣ бива богатство. Тѣй, ама не е тѣй! Защо е станалъ той богатъ? Защото сега може да си набави храна, обуца и всичко друго. Значи богатството му все пакъ са сѣдържа не въ паритѣ, а въ полезнитѣ нѣща, които той може да си купи съ пари. А богатството на цѣлото общество си остава пакъ сѣщото, защото ако единъ е намѣрилъ пари и си е накупилъ съ тѣхъ разни нѣща та е станалъ по богатъ, то други, който е изгубилъ тѣзи пари, сега не може да си купи разни нѣща и е станалъ по сиромасъ. Сега, ти го рече него, ще бѣде йоще по злѣ. До като пѣрвона не бѣше намѣрилъ пари то, макаръ че той бѣше по сиромасъ, но той работеше, а сега той може да престане да работи, но да пие, да ѣде и да са облича трѣ-